

Apsteļamās:

Baltijas Semkopja Administrācija, Mr-Nīgas Kalku-eelā № 14, Puškīču Gederta un beedra grahmatu-bodē. Bet tam Nīgā: Šilling'a, Kapteina un Rēdites grahmatu-bodis un pee kopmana Verchendorffa tga, pilšehtas Kalku-eelā № 13. Zītās pilšehtās: wifās grahm.=bodis. Uf lauceem: pee pagastu=waldehm, mahžitajeem, skolotajeem, zc.

7. gads.

Nīgā, 14. janwari.

Matkā ar peefubtīschann par postī:

Ar Beelkumu: par gadu 3 rubl., bej Beelkuma 1 rubl. 60 kap. Ar Beelkumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., bej Beelkuma 85 kap.

Matkā eefwedīzija un grahmatu-bodis fanemot:

Ar Beelkumu: par gadu 2 rubl. 50 kap., bej Beelkuma 1 rubl. Ar Beelkumu: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., bej Beelkuma 55 kap. Beelkums ween par gadu 1 rubl. 50 k., par 1/2 gadu 80 kap.

Sludinajums peenem wifās apsteļamās weetas pret 8 kap. par sīklu rakstu rindim.

Eihsj ar Baltijas Semkopi it nedelas īnahl Beelkums ar stahsteem un derigu laika-kaweklī; matkā 1 50 kap. par gadu, 80 kap. par pusgadu.

Saimneezības nodala.

Uhdēna plawās.

(Stuna, to Behnawās Zgaunu semkopības beedribā runājis J. Zoots.) (Beigās.)

1878. gadā, kur appluhdināšanu wateja agraki eefahlt ne ka pehn, tifa uf minetas uhdēna plawās 1 1/2 līdš 2 nedelas preefch Zahnu deenas plauts un ta isdewa zaur-zaurēhm 125 podu no puhrweetas. Zaur otro plawumu dabuja zaurzaurēhm 60 podu. Ta tad wifa plawa isdewa jau otrā gadā 185 podu feena no puhrweetas.

Teefcham ihsti leels eeflahwums. Tam wajaga ahbolina laulam buht, kas til pat dauds no puhrweetas isdod. Bej tam feens ir loti labš, dauds labaks ne ka fenaki. Semfahles gabalā aug pa leelakai dakai ar zitam starpā pelu-sirai, baltais ahbolināsch un timoteja jeb wahpu sahle.

Dasch warbuht fazihš: „Tas wifš ir gan glufchi jauki un labi, bet kā ir ar tehrineem pee tahdas eetaifēs? Warbuht ka feena leelaks eeflahwums ir par dabrgu naudu nopirktā? Uf to waru atbildet, ka tehrini, ko preefch plawu appluhdināšanas eetaifēs isdod, ir pret to pelnu, kas zaur to zelahš, neezigi, bet swarigata leeta ir pee tam ta, waj uhdens ir preefch tam dabujamš.

Par peerahdīschanu lai runā flaitli, ka ir ar isdewumeem un eenehmumeem pee uhdēna plawahm un preefch tam remsim Testamās muiščas plawās plawu 1878. gadā par peemehehu.

Isdewumi.

Par 1 weenas puhrweetas uhdēna plawās eetaifē bija jamakā 8 rubli, no teem par gadu ja-atrehkinā, ka pee tahdahm eetaifēhm mehds darit, 10 procentes,

tas ir	80 kap.
Par 1 puhrweetas appluhdināšanu grahwju tihriščanu	40 „
Par 1 puhrweetas feena sawahfchānu	180 „
Kopā 300 kap.	

1 puhrweeta isdewa preefch appluhdināšanas 20 podu feena, rehlināsim 10 kap. par podu, tas istaifa	200 kap.
Par sawahfchānu	60 „
Senaka pelna no 1 puhrweetas 140 kap. Eenehmums.	

No 1 puhrweetas pirmā plawja isdewa 125 1/2 podu „ 1 „ otrā „ „ „ 60 „	
Kopā 185 podu.	

Mehlināsim feenam tahdu pašu zenu, ka preefch appluhdināšanas, faut gan tas pehz appluhdināšanas ir dauds labaks, 185 podu ā 10 kap. istaifa	1850 kap.
No ta atrehlināsim isdewumu sumu 300 kap. no fenako pelnu 140 kap. noš, kas istaifa kopā	440 „
Alleel pelnās 1410 kap.	

Esmu feena zenu deesgan semu rehlinājis, bet tomehr plawās eeneš labu sumizu pelnās. Weenā pašā gadā eeneem labu daku wairaf ne ka wifa appluhdināšanas eetaife matkā.

Dasch warbuht fazihš: „Tas neleekahš tizams buht, ka 1 puhrweeta plawās isdod 92 1/2 podu feena, to til war no ahbolina un wihlu puhrweetas dabut!“ Bet kas labās uhdēna plawās redsejis un eewehrojis, zil dauds feena no tahm dabu, tas to uerehlinahš nemaf par dauds.

Bej tam Testamās muiščas uhdēna plawa naw ne maf pee wifu labafajas plawu semes peeflaitama. 1/3 no tahš ir flaidra purwa seme, uf peezi pehdu dīta mahla un smišču pamata, preefch peezpadfmit gadeem nofaušnata un isbedfinata, 1/3 ir ar weeglahm smišču seme. Uhdens, ar kuru to appluhdinā naw ari wifu labakais, tas nahl no lahda esera kure wairaf purwa ne zeefsemes uhdens fatel.

Par zitam uhdēna plawahm, kureš esmu agraki Latwija eetaifis, ne-esmu ne lahdas tuwakas sīnās dabujis un tadehl nesinu par tahm ne ko stahsit. Tagad man ir Patsalā un Watlā diwi leelas uhdēna plawās darbā.

Kad no uhdēna plawās grib katrā gadā weenadu plawju dabut, tad wīnā ja-atdod zaur uhdēni tas spēhš, kas tai zaur katrā gadā plawju isfubhts.

Pee maf uhdēna leelai plawai appluhdināšanas eetaifē gabdat, naw ne kad derigs, bet plawās leelums ja-aprehlīna pehz uhdens wairuma.

Kad uhdēna plawa ir labi un labrtigi eetaifita, teel pehzal ruhpiגי kopta un grahwji un dambji labrtībā uftureti, tad ne kahds zits darbš newar semkopjam eenešgahš buht, ne ka plawu appluhdināšana. Wīnāch war tilai plaut un tam naw nelad jafehj. Wīnam naw zits ne kas jadara, ka jadod plawai ihstā laikā uhdens un jagahdā atkal par to, ka uhdens war peenahzigi notezet. Kad wīnāch ir par to ruhpiגי gabdajis, tad wīnam nebuhs ne kad par to jafuhdsahš, ka plawa ir flīta, jeb ka wīnāch ir pee tam par welfi strahdajis un naudu isdewis.

Tilai uhdēna plawu semneekš war pilnigi fazit: Es esmu sawu plawu saimneekš, es waru ar wīnu to darit, ko es gribu, man neklahde ne falna nedš karstums, kas zītadi sahles augščanu dauds aiskawē! Jo labrtigaki un labaki ne weens dahrsneekš newar sawu puķu dabrgu aplaitit, ka uhdēna plawu ihwahneekš sawas plawās. Wīnam ir eefpehjamš katrā laikā un tildaudš, zil wajadsiģš, tahš appluhdinat un mitrinat, un tā pat kā dahrsneekš pawafarā ar mafcheem un falmu pihnehm sawas puķes apfeds un wehšās naktis no aukstuma fargā, ta wīnāch war sawu plawu ar uhdēni apfegt, ka wīnam naw par falmu jabihstahš, jo uhdēni aukstums newar jaunai sahlei flahdet, nedš uhdens patš naw auklā laikā sahlei flahdigs, bet tilai flitā laikā, kur tas, kad tas ilgi uf plawās stahw, semi pahraki atdīfinā, spēešch uf ruhščchānu un pamafam par hurwu pahrmehrsch. — Bet kad plawa ir zaur ilgaku appluhdināšanu pawafarā un rudēni peenahzigi mehflota un teel sahles augščanas laikā ari labrtigi flapinata, tā ka seme ir alahš wajadsiģš mitrums un gahš war tai peefluht, kas preefch augu barības fagatawofšanas karstā laikā koti wajadsiģš, tad sahle aug azim redsot un nedekās ufoug tas, ko agraki mehnešcheem uf ta pašā semes gabala neisfahdīnaja.

Ar leelaku preeku saimneekš newar uf sawu kuplu un seedošču rudju laulu flatitees ne ka uf sawu grešni seedošču un pahrlēku kupli swiħlošču uhdēna plawu, ihwahči wehl tad, kad wīnāch war fazit: „To es patš esmu darijis!“

Pahrtulkotaja peefihmejums: Augšchejas runas turetajs, mahzītš Zgaunu semkopis, J. Zoots'a k., ir Zgaunu semkopjeem, gan zaur ruwahm semkopības beedribās (lahdu Zgauneem ir jau wairaf), gan ari zaur raksteem dauds teizainus padomus dewis un zaur to Zgaunu tautas pateizibu un zeemīschānu nopelnijis. Domaju schad un tad daschus no wīnā semkopības padomeem preefch „Baltijas Semkopja“ lafītojeem pahrtulkot, zeredamš, ka ari Latweešču semkopjeem tee buhs derigi.

Wispahriga data.

Alko pašā.

Austruma Rumelijas general-gubernators, kā ari wīnā feewa, kaeše Bogorigi, wēdot loti tauwīgu saimneezibu, faut gan teem ir labi daudš mantas un naw ne par beheerem, nedš ari par radineekem jaruhpejahš. Pat Bulgaru semneekš, loti peetizigi laurini, apbrīho general-gubernatora prašto dshwi. Pehz amata darīschānu pabeigšanas tas dodahš il deenas ar feewu uf sawu dshwolkli, kur netop ne zeemiri, nedš ari zits kahds zilwēš peenemts. Wīnāch ne-eeet ne pilšehtas aplahrtne paštaigatees, nedš ari tura ekipaščas. Tilai retds atgadījumōs tas nobrauz it flitōs rātōs pee lahda konsula jeb zītās eewehrojamaķas personās. Tapehz tad ari bija leelš brīhnumš, kad nesen atpafak pilšehtā ispaudahš wehstš, ka general-gubernators un wīnā kundse nodomajūchi pīl isriħkot ofīzielu dineju. Dineja ari teefcham tapa isriħklotā. Kā weef eeradahš: konsuli ar sawahm kundseh, augstalo administratiwu eefstahdu fēfchi direktori un fēfchi lozēli no prowīnzēs-fapulzes, kureš ar apdomu iswehleja is to tautas weetneeku pulka, no kureem domaja, ka tee pretosees general-gubernatora

nodamatai pagehreschānai, lai ahrlahrtīgu isdoščānu dehl, waldīschanas leetās, febnatu (algu) pa-augstina. Buhtu gan labaf bijis, ja tautas weetneekš nebuhtu uf „diplo-matīfku“ dineju eeluhgufchi, jo ziti no teem, kas nebija eeluhgti, sahla kurnet, ka tee aismīstī. Alko-pašā dabuja no tam dshrdet un isriħtoja tuhliu otru ofīzielu dineju, uf kuru eeluhdja wifus tautas weetneekš, bej ween teem, kuri jau pee pirmās dinejas bija peedabljufchees. Bet uf-luhgščāna uf dineju notika zaur lahdu ofīzeeri Martinowu un ne wīš zaur pašu general-gubernatoru. Uf dineju eeluhgte tautas weetneeki jutahš zaur to wehl wairaf aīflahrti un apnehmahš mahjās palikt. Kreewu un Anglu konsuleem gan isdewahš, tautas weetneekš peerunaf, lai tee dineju apmeklē, bet tomehr pehdejee eefneedsa general-gubernatoram protestu pret wīnā riħloščānahm. Alko-pašā isflaidroja, ka tas notizis tilai zaur pahrlatīschanos, ar ko ari ta leeta beidsahš.

Zeen. „Baltijas Semkopa redakziju es te loti luhdju, ufneemt schihs manas rakstu rindinas sawā laifa rakstā. —

„Balt. Semk.“ 48. numurā es atrodu rakstu, ar kura faturu buhtu zītadi pīlnā meerā un weendš prahtōs, un tam nepretotos it ne kad, ja zeen rakstneekš, kas fewi no-fauzahš par „Tautmīhli“, sawu ihstenu wahrdu flēhp-damš — nesinu kahēhl? — mani peefahrdamš pee „tautas naidības“ mani uf to neufajzinatu. Lai tagad fazeltas un uf preefchu wehl zeldamahš kluhdināšanas sustu, es turu te par sawu peenahlumu dot isflaidroščānu tant jaunaku laiku, jo allahš, zilatā jautajumā: „par teatereem un weefības wakareem,“ kahdu stahwolkli es pret teem eeneemu, ihpahči tadehl, ka mans wahrdš tur ir eepiħts itin nepareīf un nejaulā weidā. Es neatrodoš weendš schini stahwolkli, bet „Tautamīhli“ patš apleezina, ka esot „daudš, daudš“ tant, un aīstrahda uf weenu no wīnā nahburgu drauhšes skolotajeem, kas esot daudš launakš teatra naideneekš, ne ka wifš ziti, un tomehr to nefauz pee wahrda. Warbuht jau to eeflatija par deesgan leelu eemeflu mest uf mani ari no sawas puķes kahdu almeni, ka „Balt. Semk.“ 46. numurā kahds „Wehsmīnā“ k. ir nomehtajš mani ar wīš wifadeem nepeerahditeem apwainojumeem, par to es sawā laikā pīlnigi attaiņofchoš pret zeen „Balt. Semk.“ lafītojeem, (jau 48. numurā ir notizis zaur Līndes mahžitaja k. J. Busch.) Es faku, ja tahds eemeflīs ir zeen, rakstītajū aīswēdīs mani nofaukt par nofīrmojūschu domu peekriteju un teatra un weefības wakaru „nīzinataju“ tad zeen „Tautmīhli“ loti kluhdahš. Nesinu kur „T.“ k. ir to islahsītis, tadehl ka neefu par to it ne kur fpreedīs, bej ween 43. „Balt. Semk.“ numurā. Pat ari tur to neīflahsīs, ja manus teikumus netulko nepareīf un tullotajš nepeeder pee manem naideneekem; ja pee teem peeder, tad naw brīhnumš, ka dabuhš ari peerahdījumus, ja tas buhs wajadsiģš, bet — tad ta nebuhs pateesiba, bet pateesības fagrosīschāna. Ne-esmu nefur isfazijis teatri par „nepeeklahzīgu un akteerus bestīfumīgus zilwēkus,“ — jau tadehl, ka tas buhtu no manis pawīfam leekulīgi, jo patš apmekleju teatrus un weefības wakarus labpraht, kur ween tos weetuhweju. Neefmu pret teem it nefur pretosees pee isriħloščānās. Waj „Tautmīhla“ k. jau eefkata to par „nīzināschānu,“ kad faziju „Balt. Semk.“ 43. numurā ka flolotajš nedriħlīhēš pazeltēes par teatra bajažo un dan-tšču waditaju, ja negrib flahdet sawai flolotaja nopeet-nibai behrnu un behrnu wezafu azis? Tur ari faziju, ka es tahdus isriħlojumus eeflatu par: „īglīhtotu laučhu preekeem un laiko kawēkēem, ko lai labpraht isriħto īglīhtoti jaunēki un jaunēkes. Un schihs naw til ween manas domas, bet „daudju, daudju“ un — pat ari zeen „Tautmīhla“ kungs to neefkata par labu, isteilt flaidri, lai flolotajš ufmetahš par akteeri, bet til flubina lai „peebedrojahš“ pee isriħloščānās. Pee isriħloščānās peebedroteeš un to weezinat, jau naw līdšpēhlets par akteeri. Jo īglīhtoti jaunēki un jaunēkes fabeedrodamees uf teatra spēhleschānu luhgš flolotaju par padoma dewēju, tad teefcham zeru, ka neweens nebuhs tahds nenoleezīģš un newainīgu preeku pretneekš, ka leegš sawus padomus; bet ja luhgščānās weetā to grib ar to spēeš, ka to daschi wafa pa awīfēhm, tad tas ir gan sawads līdšēklis, kas

nedara wis skolotaju jautru, peedalitees pee jautribas, bet to nozpeefch un irahda pee tabdeem isrihlotajeem semu isglibtibas slahwolli. —

Kad faziu, ka skolotaja ihstems darbš lai ir ar skole- neem pildita skolās itaba, tad ar to neefmu islehdšis wifu darbofchanu un paskubinafchanu draudšes sadihwē, bet no- rahdiju uf to, lai eewehro, ka tas ir skolotaja wisleelalāis ufdewums un lai wiafch to nelawe un nepeedaufahš draud- šē, dihdamees preekeem un laika kawelleem palat. Weens ir labš, bet otris wajadšigš. Ja skolotajam ir klafē ar 120—160 skoleneem preefchā un wehl fwehtdeen janolop lahds žit amatš, tad jau gan, ja ušjitiği strahda, buhš darba pilnāš rofās un newarehš wis ikreifes dšihtees žiteem mehrteem palat. Ko faziu par teatra un weefbas makaru isrihlotajumeem, ka isglibtibas lihdselkeem, to ari faku tapat, firdš un galwas isglibtibai jaeet papreefchū, ja ta buhš, tad ari lihdsjehš teatri un weefbas walari, bet no ahree- nes lipinat isglibtibu klahi, ihpaſchi pee teem, pee ka ta ir nolaweta, taš neril ween nelo nelihdsjehš, bet lawehš, ja to praſa no skolotaja. Skolotaja laiš peeder wairat firdš un galwas isglibtibai, neta preekeem un laika kawelleem. Tahdā wihš mehš isrihlotam uf skolāš behrnu reſkinuma peeaugufcheem preefus, kaš waretu par to paſchi gaſdabt, un — ja daudi, tad til nemtees no skolotaja padomus uf to. —

Tadehl wehl reiš te iſfatu: ka ir nepareifiba, ka daſchi apleegina, ka eš eſot leatru un weefibu makaru „nizinatajš“ un „noſirmojuſchu domu“ peekerejš; ir netaiſniba, ka eš leedsoš, lai skolotajš nepeebedrojoſtees pee newainigeem preekeem un laika kawelleem, ihpaſchi ar laweem pado- meem; bet — ari to wehl reiſi iſfatu: lai par akteeri un dantiſchu waditaju taš needrighſtahš pajeltees, taš flohdehš wiza amatam. Ne wiſeem ir weens un taš patš par peeklahjumu. „Schuhpu Behrtulis“ lai gan parahdahš uf ſlatuwes un ſpehle fauwu lomu jo iſweizigi, žitā perſonā kaš to eefpehš un drihſti, bet ne skolotajā, taš ir jo labš mahžibas pilnš lomš, bet — ne skolotaja perſonā. —

Loti wehletoš, ka mana zeen preineekā paraktis buhtu pateefbā rakſtiš; ja „tautaš mihtlotaji“ lai mehš eſam wiſi, muhſu tauta lai ir ar weenu ta mihtlā un tad ari ta klahatā, — neſkam faktiſh kahdu grandinu klahi pee wiaš aplaimoſchanāš, bet — ari nenoteefoſam wifuš toš par „tautaš naidneekem, kaš ar mums nedoma weenadi, jeh domāš no mums ſchirahš. Ne wiſi „Kermeli,“ kuruš faktā wahrdā galā peelar, ir tautāš labklahſchanāš naid- neeki, un ne wiſi „Tautāšmihli,“ kaš fewim warbuht to glaimo, ir tautāš aplaimotaji. Ne wiſeem ir meduš apakſch mehles, kaš to irahda uf mehles eſoſchu. Mehš wiſi žitamees uf preefchu, lai ari domu un lihdselku fa- wadibā. Ja Latwju lautai ir naidneeki, tad jau teem miſliſgš preeš par to, ka mehš aplarajamees daſchu reiš ar tahdeem netihreem lihdselkeem weens otru un beidſot paſchi fewi. Ne ikreifes ir leeta tahda kara zehlonš, bet perſona, un — tā nebuht nelalpojam tautāš labumā, bet pakriſchanā. Ja zeen „Tautmihli“ l. pateefi tautu mihle, tad nekems par kaunu, ka wiaš lihdsam pee gaifmaš, ka waram wiašam pateiftees par wiaš mihleſtibu un ſinam wiaš waromibu zeemit, ka wiaſch ſina žita, warbuht ne- wainiga, wahrdū peekahrt pee kauna ſtaba, ta tad lai kar fauwu it droſchi pee goda ſtaba, jo žitadi tam wairš neat- bildeſchi, wiaſch waretu man uſtraut neſu ko. Ar naid- neeku karot, kaš paſlehpēš, naw eefpehjamš. —

G. Kermel.
Lithwa-Birigaleš Skolotajš.

Wahzjemes strahdneeki.

Meiſ bij laikraſtiš laſamš, ka Deenwiduš-Widjemes Wahzu ſemlopu beedriba fawā ſapulžē oktobra mehneſi pehrngad atſinufe par derigu, preefch muifcham ſtrahdnee- kuš no Wahzjemes ataižinat. Wahzjemes ſtrahdneeki pah- teefot ar laktupekeem un ſilkehn, kamehr muhſu ſemeš ſaimneeku kalpi gribot leekifli peenu, putru, rudſu maiſi, ſweeſtu un juhlaš gaku. Tadehl Wahzjemes klapeem eſot muhſu ſemē labala dšihwe un leelgruntneeki gribot ſtrahd- neeku kantori dibinat, kurſch lai Wahzjemes ſtrahdneeku ſchurpu nahſchānu leelakā mehrā weizina. „Sakala“ pee- ſihmē ſchāi ſiſai: „Tahdu Wahzjemes ſtrahdneeku „ſetnigš darbš“ ir muhſu ſemē preefch lahdeem gadeem jau redſetš. Tadehl wehlam muhſu leelajeem ſemlopujem uf ſcho jauno nodomu labu laimi.“ (Kaš, tā ſchihš ſinaš tultotajš, ſe- nāš gadōš, kuruš wairat Widjemes muifchāš tā noſauktee „Pruhſchi“ bija par ſtrahdneekem, buhš eewehrojis, tā tee Wahzjemeeki ſtrahdaja un kahdu pahrtiku wiaš ehda, taš gan netizehš wiš, ka muhſu leelgruntneeki atſihtu Wahz- jemes ſtrahdneekuš muhſu ſemē par derigakeem un ſlitlakāš pahrtikāš ehdašem. Ruhjeenes draudſē, Ruhjeenes leelā muifchā un Olera muifchā bija ſenaki tikai „Pruhſchi“ par ſtrahdneekem, par kuru ſtrahdaſchanu laweefchi tā par kahdu jozigu ehmoſchanōš ſmehfahš. Seena laiā redjeju, ka ſchee „Pruhſchi“ no rihta kaſeju nodſehruſchi, gaſja tikai tad wehl pee darba, kad Latweefchu ſtrahdneeki bija, ne ko wehl nebaudijuſchi, jau ſtundahm iſpiahwufchees un ſahka

uf brokafā ehſchanu domat. Scho muifchu lauki bija tad tā palaiſti un leela nelahrtiba un neſpodriba bija pee eh- lahū un pagalmōš redjama, ka taš ſatram ažiš krita, kam gadjahš taš kahdreif apmeklet. Tahdaš ſaimneezibaš galš bija taš, ka muifchāš eekrita leelōš parahdōš un — ſlawenee „Pruhſchi“ iſlihdā.

Daſchadas ſinaš.

No Geſchjemes.

Jelgawāš tuwumā atrada kahdu deenu preefch ſigah- juſcheem ſemas-fwehtkeem, uf Jelgawāš-Moſcheifu dſelſ- žela linijaš, kahdaš ſeſchōš merſteš attahlu no Jelgawāš, jaunekli, kam pahri ſkrejoſchee dſelſžela rati bija galwu nogreefuſchi. Neloimigaiš eſot bijis it labāš drehbēš geh- beeš, wiašam truhziš tikai ſahbaku. Waudis runā, ka jauneklis eſot brauzis uf Leepaju, apmeklet turpat ſawuš wezaluš, bet želā wiaſch buhſhot iſkritiš ij dſelſžela ra- teem; johbaku truhtumu mehžina iſſtaidrot zaur warbuht notikuſchu lihka aplaupiſchanu.) No žitaš puſeš top gan ari runatš, par noſeegumu zaur atreebſchanōš. Bet pee wiſa naw nelahdaš ſtaidraſāš ſinaš ſinamaš, lai gan pa- tihtlām buhtu, ka leeta jo drihſalā laiā taptu peenahžigi ſtaidribā weſta. Turam por ſawu peenahkumu, ſchini ga- dijumā zeen. loſitajeem atgahdinat, lai pa to laiſu, kamehr dſelſžeta wižzeenš atronohš želā, wiſlabal neweeneš brau- zejš neſeetu ij wagonā, jo wagonu ſtarpā ſtahwot, uf tur- pat atronameem dſelſa lahpelehn, jo weegti zauri wilko- ſchā wehā war ſaauſtetees, tā taš jau daſcham labam at- gadiješ, ari it newitūš lahjai ſlihdot, war nelaimē atga- diteeš, kahda augſchējā gadijumā laikam domajama. Ne- žigi atgadijumi pehž wehſtūreš ſinam, jau dauſlahrt lee- lahū nelaimē buhſchanahm par eemeſtu ir bijuſchi, ka par peemehru dehl uhdens glahies eſot ižehlees leelaiš Anglu- Franzišas karſch, lo ſimš gaduš weba. B. W.

No Jelgawāš. Schejeenes Latw. beedribāš jauktā lora wadonš, A. Jenſchewiž lōš, aiſeet par ſkolotaju uf Kalņeemu. Kora wadiſchanu uſnehmahš Zahra baſnizaš ſkolotajš R. Kempel lōš.

Jelgawāš Latw: beedribai 22. janwari buhš kahrtiga general ſapulže. Schini ſapulžē nahš pahrepreſchanā be- dribāš gada rehtini un darifchanāš un taps želti iſtruh- ſoſchee runāš wihri. Kad ſwehtku komiteja, zaur paſchāš ſpreedumu, ir ſlehgta, tad loti wehlejamš buhtu, kad wi- raš bijuſchee ložekli, eeſtahdamees Latw. beedribā, nu ari nemtu dšihwaku dalibu pee ſchihš beedribāš dšihweš. Naw jaſchāubahš, ka žihtigakee no wineem pee zelſchanahm ne- palikš ne-eewehroſti. Sche klahi japeemin, ka ari preefch- neezibā ſchim brihſcham trihš amati ne-eenemti, kureem wa- jadſigee wihri buhš jazeek. Schee amati ir: wižepreſidenta, rakſtu wedeja un rakſtneezibaš nodalaš preefchneeka. — Schini ſapulžē tapſchot ari ſpreeſh par nodomateem Kur- ſemeš dheed. ſwehtkeem.

Jelgawāš pilſchetas dome 8. dežembri 1880 dewa pilſchetas waldei pilnwaru, no 1. janwara 1881 ſahſot, ſawwaligo ugunšdehſeju waldei lihds tahlakam noſa- žumam katra gadu malkat 500 rubluš ij pilſchetas ka- ſaš, tā ari weenreihigu palihdſibu (1280 rubluš) paſneegt, ar lo eegahdatees wajadſigōš rihtuš, bet tikai ar to noſa- žijumu, ka wilſchetas waldei zaur delegatu brihw nemt da- libu ar baſloſchanāš teeſibu pee ſawwaligo ugunšdehſeju waldeš darifchanahm.

Uf Jelgawāš dſelſžela noitkuſe 24. dežembri p. g. nelaimē. Minetā deenā Brambergu pagaiſta ložekliš J. R. kurſch Riga dšihwojis, želojis pa ſemas ſwehtkeem ſawuš raduš pagaiſtā apzeemot. Lihds Jelgawai pa dſelſželu atbrauzis, tur ar lahdeem draugeem jo kreetni „eeſchmore- jeeš“, tad pa dſelſžela dambi deweeš tahlak, kur to paſa- ſcheeru wižzeenš pulkſten 9 wakarā, ſtarp 45. un 46. wakt- neeka budfu, fabrauzis. Galwa un weenaš kahjaš un rokaš pirſti no rumpja atſchirti. Nelaiki apraud mahſa un brahlis. 28. dežembri, to gudinaja ſemeš flehpi. — 18.

Baronš Alekſanders Sieven 31. dežembri ir apſtipri- natš par Kuldigāš wirſteefāš aſefori.

Otrahš kopāš pirmaiš laufſaimneezibaš kongreſš, tā nu galigi noſpreeſtš, tapſchot 9. februari ſch. g. Riga noturetš. Pee ſchihš kopāš, tā ſinamš, peeder Widjeme, Kurſeme, Pleſkawa, Witebka un Leiſchu gubernāš.

Ži Behrjoneš draudſeš. Behrjoneš draudſeš un wi- raš aplaimē eemihneeki bija loti preežigi, kad wagahju- ſchajā ſemā dabuja dſirdet, ka daſchi no wiaš tautāš lab- wehletajeem zenſchoteeš, ari Behrjoneš draudſē kahdu be- dribu dibinat; bet wehl preežigakāš walodaš bija no wi- ſahni puſehm — iſnemot tikai „pahrgahjejuš un tumſo- nuš“ — dſiebamāš, kad dabuja „Behrjoneš draudſeš lab- daribaš beedribāš“ likumuš redſet. Pehrānā gada 7. de-

*) Scho wehſti eſam no weefigahš poližijaš dabujuſchi, ari no žitaš puſeš to apſtiprinot dſirdējuſchi. Lihds eſot kahdaš deenas turpat uſ linijaš gulejis, ka naw gadjees, kaš wiaš aptoptu.

zembra deenā beedriba tika atklatā. Pehž ihſeem Deewa wahdeem runaja taš deenāš preefchneekš J. Wankina kungš atklatſchanāš runu. Taja wiaſch uſmudinaja be- dribu uf neapnikuſcheem publikeem; aprahdija to, kapehž Behrjoneš labd. beedr. likumi til drihſi tikufchi apſtiprinati (Minetāš beedribāš likumi tika eefneegti Widjemeš guber- natora lgam pehrānā gada 21. junija deenā un ir apſtipri- nati no eefſchleetu miniſtra lga ta paſcha gada 12. ſep- tembra deenā) un ſchajā ſinā iſſažija ſirniugu pateizibu we- zatajahm beedribahm, zaur kuru publikeem wiſa taš eſot panahkš; iſſažija wiſpawewigako un ſirniigako pateizibu muhſu mihtotam ſemeš Tehwam par dahwato brihwibu. Schi pehdejā pateiziba tika pabalſita ar ſtākeem „urah“ ſauzeeneem un ar Krewu tautāš luhgſchanu „Deeweš ſarži Keiſaru.“ Pehž tam tika beedribāš likumi wiſeem klahi- eſoſcheem par eewehroſchanu preefchā lakti. Kad ar ſcho darbu bija galā, tad peerehma jaunūš beedruš un eeweh- leja beedribāš preefchneezibu. Tila eewehleti ſchahdi kungi: J. Wankinš — preefchneekš; P. Laubergis — weetneekš; M. Ahronš — rakſtu-wedejš; J. Delle — mantāš-ſinatajš; J. Ramānš — dheedafchanāš wadonš; J. Kirſonš, P. Delle, A. Peterš, A. Beekſiš, A. Riſhš, J. Ramānš, Jrd. Wankinš un R. Banmakš — weetneeki (runāš-wihri). Pehž lahdeem ſhſlakeem apſpreedumeem flehd, a taš de- enāš darifchanāš.

Apſlatot ſchahš draudſeš garigo atihſibaš ſtahwolli un preefchā ſtahdoteeš toš trapekluš un taš grumbāš, kuruš lahdi „pahrgahjeji“ un wiaš peekriteji minetajā be- dribā war raidit, tā ſipri žeramaš, ari raidihš, janowehl Behrjoneš labd. beedr. leela pazeetiba un darbiba; jo ar mihleſtibu wifu kauno iſdehdehš un ar iſchaltu ſtrahdaſchanu wifu labu panahkš. Zereſim, ka minetā beedriba teeſcham ari roku flehpi neturehš un ſawu gaitu pildihš ar mihle- ſibaš pilneem darbeem, t. i. ka wiaš nebuhš wiš tikai wahrdā, bet ihſti ſawu darbu ſinā „labdariga“ beedriba! Un zereſim ari, ka Behrjoneš draudſe wiaš ar wifu labu, žil ſpehdama, pabalſihš! B.

Madaleena. No tureeneš mums peenahžis ſchahdš ſinajums: Schiſ pawaditš ſemas ſrehtliš ir pee mums lihds ſchim bijis loti neweenadš, tā ka neſi iſhtāš ſemas neſi ari droſcha ſemas žela naw bijis. Brihſcham uſnahja ſneegš, brihſcham ſazehtahš wehſch ar putenti, tē atkal lee- tuš ſahka lihſi. Wiſaš ſchihš laika groiſchānāš nemaini- jahš weenā nedelā ween, bet pat weenā deenā, tā tad ari no ſchi neweenada groiſiga laika Deewam ſchehl daſchadas ſtimibaš ir eeraduſchahš, no kuraſch leelakā mehrā parah- dijahš baſaš. Daſchāš mahjaš wairat žilweku eſot ſchāi ſehrgai par upuru kruituſchi. Mengeleefchi bija nodomaju- ſchi 27. dežembri kongerti iſrihlot un wiſa bijis jaw uf tam ſagatawotš, bet balu dehl newareja kongerti dot. M. S.

Alſpute. No tareenaš „Gold. Anz.“ paſneedi ſchah- daš ſinaš. Malkaš ženaš muhſu pilſchetiā ir jaw labi augſtaš palikuſchāš (par aſi behrā malkaš 20 lihds 21 rbl., par eglu malku nebaudš maſaki), tā ka teem, kaš preefch ſeemaš ſahſchānāš naw ar malku pilniği apgahdaju- ſcheeš, deefgan grubti nahlahš. Ir notizeeš, ka kahdaš, kam tagad bija japehrk malka, dabuja par aſi behrā mal- kaš ſamalkaſt 31 rubli. — Noſchelojamš, ka pee mums neſahſ ſemeš malku, kaš Alſputeš tuwumā atronahš, wai- rak iſleetaht. Daſchāš ſemneekš ari eeweb pilſchetiā ſemeš malku, bet kad ſemeš malkaš pahrdofchanā naw nelahda ſagentiba, tad tahdaš ſemeš malkaš pahrdewejš ari par ſawu ſemeš malku neſin deefin žil ougſtu zenu praſti. Buhtu wehlejamš, ka kahdi naudaš kungi žertōš pee ſemeš malkaš iſleetoſchanāš un tā tad iſ taš ſagahdatu lehtu malku.

No Tehrbatāš. Pehž „Sakalā“ iſſludinata kwihſta Igaunu Alekſandra ſkolāš kapitalš lihds 11. nowembram p. g. bija pa wiſam 48,041 rbl. 89 1/2 ſap. no kuraš ſumaš ſkolāš wirſkomitejai rofā 42,009 rbl. 89 1/2 ſap. un walſiā wirſrentejā lihds juhlijam p. g. eenahžis 6,032 rbl. Ihpafchi pagahjuſchāiš, Keiſara Majeſteteš jubilejaš gada ir preefch Igaunu Alekſandra ſkolāš kapitala wairoſchanāš ſwehtigš gadaš bijis. — Tehrbatāš Igaunu ſemlopu beedriba iſrihlo- katra gada iſſtahdeš, daſchreiſ Tehrbatā, daſchreiſ ari žitur, lai maſee ſemlopijē pee ſahm weeglakī dalibu nemtu. 1. no- wembri p. g. ſchihš beedribāš ſapulže noſpreedufe nahſoſchā wafarā jeh rudeni iſrihlot mahju lopu un roldarbu iſſtahdi, Muſiwiā pee Peiſuš eſera. Beedribāš rakſtu wedejš, J. Rōrw pawehſtišis ſapulžei, ka luhgſchanāš rakſtiš, lai Wid- jemeš Igaunu ſemlopu beedribahm atwehlē lihds ar Reh- weleš gubernu pee Peterburgaš apgabala ſemlopu kongreſa peedaliteeš, eſot gubernatora ſungam aiſſuktiš, preefch eefneegſchanāš miniſteram, tadehl ka Widjemeš Igaunu ſemlopiſaš ſtahwolliš un tureeneš klimatiš faderot wairat ar Peterburgaš kongreſa apgabalu ne ka ar Kurſemi un Leiſchu gubernahm un tadehl ka Widjemeš Igaunu ſemlo- piſaš beedribāš (ko Pehrnowaš un Wilandēš beedribāš ari noſpreeduſchāš) atſinufchāš par ſawu peenahkumu, ari Reh- weleš gubernāš Igaunu ſemlopiſaš buhſchānāš kongreſē aiſſahweht, tadehl ka tur lihds ſchim neweenāš tahdaš be- dribāš wehl ne-eſot. Tad beedribāš rakſtu wedejš turejšis

eewehrojama runu par apiru un tabakas audsinaschani, peerahdidam, zil eewehrojami aagi tee esot un la tos warot muhfu semé ari labi un ar pelnu kopt. Ká kartu-peli un lini muhfu semé daschu labu semfopi no smaga rentes juhga par mahjas ihpafschneeku pahwehrtufchi, tá apiri esot daschás zítás weefás Kreewu semé, Sweedrija un zitur ahrsemés, wefelus apgabalus par turigeem pada-rifjufchi. Kaut gan Kreewsemé topot tagad apiri jau eewehrojama wairumá audsinati, tad tomehr ar teem wehl nepeeteelot wadjahbas ispidit un wehl alafsch laba dala apiru topot no ahrsemehm eewesta. Tai parunai, ka muhfu semé audsinati apiri esot par ahrsemju apineem flitaki un leefali, no-efot ne lahda zita pamata, ka ta, ka muhfu apiri neteetot deefgan ruhpiigi audsinati un paglaboti. Bet kad apiri pee mumis teelot trefná semé stahditi, pee lam sinams esot labakahs fugas jaegahdajot, tad tee warot ar wifu labateem ahrsemju apineem mehrtees un tos pehrtot labprah. Tagad par muhfu semés apineem malfajot alus bruhweri 6 rbl. par pudu. Zaur labu apiru fugu eegah-daschani un audsinaschani eewefchana no ahrsemehm apstahschotees un nauda, kas par teem teelot isdota, nahfshot muhfu semfopjeem par labu. Runatajs apfolijahs plafchafi isstahstít, ká labas apiru fugas eegahdajamas un audsinajamas. Tá pat tabakas audsinaschana muhfu semé esot eeneffga un semfopjeem wajagot fahli ar fcha auga fop-fchani darbotees, jo Somija, kura esot par Widemí daudf aulstaka, topot ar felmi daschas labas tabakas fugas audsinatas. Mahfklas dahrsneekam Daugulam Lehrbatá esot daschadas preefsch muhfu semé audsinaschanas ismehginatas tabaku fugu fehklas pahrdodamas un wíafsch peefuhrot tahs latram apstefetajam. Beidsot runatajs isteizis ari to weh-lefchano, lai dahriu lopschana, ihpafchi auglu koku audsinaschana muhfu sehwijs doudf wairaf isplattitos, zaur to semfopju bagatiba eewehrojami wairotos. Tas fainneefs esot gudris un laimigs, kas semfopibai blakam ar dahrsu un auglu koku lopschani ari nodarbojotees, kas wira puhles bagati atlihdsinajot un mahjai jaulumu dodot. Pehz tam runatajs lastja „Wanemuina“ beedribas peefuhritu raktu preefschá, zaur kuru beedriba usajinatá pee Zgauru deefmu-deewa „Wanemuina“ peeminekla zefschanas dalibu nemí. Sapulze apnehmahs fcho usajinajumu or preeku ispidit. Tad us beedribas presidentá Witta preefschalikumu fapulke pehz ilgatas pahrrunafchanas nospreedufe, luhgfschanas raktu ministerijai eesuhitit, pret Widemes muifschneeku landtagá nospreestu luhgumu, lai brugu teefu waru us lauleem paleetná. Beedriba ar fawu luhgumu pee augstas un fchehligas walts waldbibas greesdamees, gribot us to dibinatees, ka brugu teefas fchandarmu un cerehdnu wairofchanahs nepamafschafot saglus, bet ka sahdsbas notiltu pa eewehrojamaí dalai mafaki, kad sirgu sagli tiftu us Sibriju aifshutiti, jo no Sibrija sagli bishotees daudf wairaf ne ka no fchejeenes zeetumeem. — Preefs dírdet, ka Zgauru semfopju beedribas til felmigi strahdá, bet Latweefchu —?

No Zarnikawas. Weefgi wakari un teatris jau pa leelakai dalai wifá Latwija pafshstami. Dalab naw to brijh-notees, ká ari Zarnikawefchi otrás seemas-fwehtlós teatrisrahdijsa. Schi bija gan pirmá israhdsichana Zarnikawá, jo libds fchim wíai nebija pee tam tilufchi daschadu aifspreedumu labad. Ká pirmá israhdsichana daudf puhlihu pagehreja, naw jaschaubás. Par pafchu israhdsichanu runajot war teikt, ka ta, bes maf wainahm, gauschi kreetni idewahs. Nebuhitu to nemaf zerejis, ká pirmá israhdsichana til labi isdofees, ja neuhitu patá redsejis. Wifá gabja telofchi, dabigi, jauki. . . Zeela poteiziba nahlahs 3. zeen. akteereem, bet ihpafchi ffolotajam Kopmana lungam, ká teatra wadonim un isweizigafajam fpehletajam. Ne mafaf pateizibas pelna pag. teefas preefschfehdetajás M. Zehlabfon lungs, kurfch neween fawas mahjas telpas aihwehlejá, bet katra sítá palihgu fneedja, lai israhdsichanaí nelas zela nestahtos, Pehz teatra bija dejsa. Kahrtiba bija teizama, wifá gabja jautri un kahrtigi. Zerams, ká ari nahlotné 3. zibitige akteeri neleegs fawu mahfku, tautas ughitibai par labu. Kahrds teatra apmekletajás.

No muhfu pufes. Schehlumis un ihnumis firdi pahrem, kad eedomajós muhfu draudies ffolas dshwi. Ffolas, juhfu usdewumis ir Latwoju mahfchu lololumus isglishtot par Latwijas un Latwoju-walodas, tahs eerafchu u. t. t. mihlotajeem, tizibas un tehwu-femes zeenitajeem. Bet ko gan muhfu ffolá us to war atbildet? Waj gan ir deefgan, ka ffolotajás preefsch áudim leelahs ar felmi, kura leelá mehra ffolá waldot?! Muhfu ffolá til war leelitees, ká ffolneeku pahrwahrotajá, naidibas perinatá us Latwoju tautu un tahs eerafschahm, meefas ftrahpju kopeja, teatru un zitu godigu ispreezafchanoz nolizeja us pehdeja pafahpeena un zitu tahdu: „dubku pelle.“ Tahdá stahwofti muhfu ffolá buhtu dshki, ja, kati dshki kritefe, ja ta netiftu zaur tahda teizama wihra — proti pagafsa ffolotajá (Walt. ffol. Seminará glichtofschos), kurfch dr. ffoloneem Kreewu walodas stundas dod — sipri pabalstita. Pagafsa wihru un ffolas wefala preefschá ta teel til wehl zaur ffolotajá „glau-nibu“ fposchá fegá tifta. . . . Latkráftós daudf rei lahdami par daschu Zgaurijas ffolu behdigo stahwofti,

fchehlojamees par to tur walodofcho nekahrtibu; bet ko gan lai fakam, ka ari Latwijas widu tahdi pafchi roibumi no-teek? Kad min. dr. ffolotajás atnahda, tad tas mehdja teikt: „Sowu muhfu ne-efmu ffolneekam stis!“ Zaisniba, waj meli — nefinu, bet to gan finu, ka ffolotajá raktiurs drihs parahdijahs fawadaks, neta tas agraf (pehz wira pafcha wahrdeem) bija. Kad kahdas nedelas jaunais dr. ffolotajás bij fawá tagadejs weeta powadijis, tad ne reti ffolneeki nebij ar ispluhlateem mateem, un farlaneem waigem un aushm redfami.

Bet, ka par brijhnumu, fchihis fihmes bij tik pee nabagakeem (nefaprahigakeem) redfamas, kurfreti bagatakeem (lai ori buhtu nefu zil nefapratigi) ne ka no tam newareja manit.

Pirmejee wifu wafaru un ribtu mahzijschees, tomehr pee usfajifchanas trihz ka apfchu lapas, un tá tad naw ne lahds brijhnumis, ka haidodamees, drihs tee no patefa zela nomaldahs, par ko tad dabu ne mafumu „glahfichanas,“ jeb ka ffolotajás patá mehdj fazit „labas wafarinas.“

Turfreti ar fukuleem peelabinajufchees (kas deefgan leelá mehra noteek, waj nu zaur fivim, nauđu jeb zitu fo) krodjneekelu dehlini un fainneeku „luzifchi“ (kuri flaitá nefneefs trefchu daku pirmejo) wifu mahzijschanahs laiku nopulfschkejufchi, eet fweedamees pee usfajifchanas — sinams pa leelakai dolai ar tuffschahm smadienehm. Un kadeht tad wíneem jahifstahs? Waj tad kufuki nedara „bahrgo ffolotajá firdi“ par wira ihpafschumu! Ge-eij ween wafatá klafé un tu zita ne ka neredfi, ká raudofchus, fakautus ffolneekus — kuzi naw Wahju galwas gabalus jeb wotabelus ka waja-dshigs, warejufchi noklabinat — — bet sinams nabagos, kuzi naw fpehjuufchi deefgan ffolotajam patift — dehl fufuku nedofchanahs! Bet otrejee ir waj nu uf „faut tad usfajifchani“ atlaifiti, jeb tas wíneem ir bijis „ne-eerafchanahs pee mahzijschanahs.“ Ul, mana fpalwa waretu par tahdeem „melnumizeem“ daudf, ja, kati daudf raktit, bet negribu, ka fweefcheneeki pahz muhfu ffolahm fmeetos!

Puragailitis.

Peterburgas uniwerfíteté aifstahweja 21. dezembri Warfchawas uniwerfítetes dozentis Kahrliis Trefis difer-taziju (finifku raktu) pahz kondizionalu teikumu leetofchani Terenzija komedijás. Pehz difertazijas atflahthas aifstahwe-fchanoz Trefa lgs tika pafshubinatá par Romneeku literatu-ras magiftri. Kahrta Trefa lungs ir dshimis Latweetis. Gimnafiju Migá beidhis, wíafsch dewahs pirms us Lehrbatu, augftaku mahzibu baudit un 1870. gadá us Peterburgu. 1874. gadá wíafsch pabeidfa Peterburgas uniwerfíteti ar filologijas kandidata grada nosaufkumu. Tad wíafsch tika eezelst par Latinu walodas dozentu pee Warfchawas uniwerfítetes.

Peterburga tagad pahrludinata no lauzineeku strahd-neekeem. Schoreis femneeki nenonahlot wif galwas pilfshdá, gribedami to drihsu atkal aifstah, bet zeredami nopilni-tees gabalihu mafies. Tá tad tahs weetas, kur mehdj fa-libgti strahdneekus, pilnin pilnas tahdu, kas melle darbu. Tuhfshotfcheem familijas, kas aifstahjufchos fawas fahdschas, usfureahs pilfshbas tuwumá, bet newaredamas pa pilnam atrafti darbu, isfuhfa seewas un behrnus, islahgtees dah-wanas, eet ubagot.

Tiflifa. 10.000 kritefchu, kuzi dshwo tahdá apgabald, kam breefmigi ko zeest zaur Kurdu usbruffcha-nahm, esot eefneegufchi Kaufafijas pahrwaldneekam luhg-fchanas raktu, lai teem atkautu pahrnahlt dshwot Kaufa-fija un tapt par Kreewijas pawalstneekem, palihdsibas tee no Kreewu waldbibas nekahdas negribot. Luhgfschanas raktis gan peenemts, bet wehl nefinams, kahdas fetmes tam buhs.

Pahrskats pahz politifu.

Greeku armija. Tagadejas Greeku armijas apstah-lus apfpreeshot, nedrihfti aifmirst, ka Greekija peeder pee mafafajahm Giropas walftim, kuzi ir tilai libds 1 1/2 mil-jonu eedshwotaju un kuzi preefsch peezeem mehnefcheem bija tilai libds 7000 kareiwu. Tomehr jau pagahjuifchá gada nowembri armija tapa sipri pawairota. Infanteri-jai jau bija 23 bataljoni ar 28,750 wihreem; 8 streh-neeku bataljoneem bija 9600 wihru; bes tam wehl bija diwas kawalerijas regimentes, 16 artilerijas baterijas un trihs inifheneeru bataljoni. Tas istaifa kopá 44,830 wih-rus. Greeki pafchi gan usdod daudf leelaku kareiwu flaitli, 4000 wihru fchandarmu un libds 13,000 referwifu peefkai-tidami. — Sinamas un kreetnibas sítá fchi armija deef-gan wahja, bet kad eewehro, ka kareiwu deenefta loifs wellahs tilai diwas mehnefchus, tad ta ja-apbriho. Tas jakata ihpafchi no strehneekem un artileristeam. Streh-neeki pafstahw pa leelakai dalai is Alarnantjeefcheem, no kureem jaleezina, ka tee dshimufchi saldafi. Pahri mehne-fchós tee wifu faprot un ir ar wifu apradufchi. Kalnu artilerija ir eewehrojama. Zeelgabali, kureus us ehseku mu-gurahm nef, top kati ohtri preefsch fchaufchanas fagata-woti. Esheti ir fpehzigi, panef leelas gzhutibas un neda-bon ne kahdas zitas baribas, ká tilai to, kas zela malá atrodahs. Zeelgabali fchauj tahku. Kalnu leelgabali ir

kara atgadijumá no loti leela fwara pee tagadejahm Gree-kijas robeschahm. Kawalerija naw ibfti flawejama un in-fanterija kati neweenada; dahds bataljons ir it fpehzigi wihri, komehr zitu bataljonu kareiwí wahji. Flintes in-fanteristeam ir labas; no wifas armijas ir jakafa, ka tai it brangi eerofchi. Tomehr armijai truhfti kreetna gene-ral-fchtaba, isweizigu kara leetu un pahrtitas wedeju, ofi-zeeru un unterofizeeru. Naw gan sinams, ko par kara-wa-doni eezels, ja kurfch izeltos, bet no tagadejeem genera-keem kara-ffolu, dshiwé wehl ne weens naw istaifjis zauri. Taphz tad ari Greekeem ir dolá padoms, lai tee par fawa general-fchtaba preefschneeku iswehl kahdu wellu ahr-semju ofizeeri, jo bes tahda, kara atgadijumá maf fetmes war gaidit. Tapat teem truhfti libds 300 ofizeeru; zil un-terofizeeru, wehl naw sinams. Kahrtibas apgabdashana ir kati nepilniga un tá tad waretu it weegli atgaditees, ka armija, Turku robeschás eegahjufe, pahrtikas truhzibas deht buhtu peefpeefla, atkal aiflahptees, tapat ká tas notifa 1877. gadá ar generata Sujo kara-fpehfu. Tomehr naw doma-jams, ka karofchana dshlá fneega un flitfo zelu deht wa-retu agraf ká marta beigás waj aprili eefahftees.

Peterburgá, 6. janwara wafará. Dshizeli. Slobe-fews fino 1. janwari: Pulkstien 1/29 nakti no 30. uf 31. dezembri eenaidneeki leeleem bareem usbruka muhfu ap-lentfchanas darbeem un lehgerim no wifahm pufefhm. Kaufchanahs weetahm bija kati fihwa un wílahs libds 1/21 nakti. Tefinzus tapat no lehgera, ká ari no apsentfchanas darbeem aifita atpafaf labaja flantá un frontá, bet krefajá flantá teem isdewahs uf kahdu laiku eenemt rebuti (masu ffanfti), kuru aiffargaja 1 kompanija Wíffafpijos weetiga bataljona ar 2 kalnu leelgabaleem. Wífi leelgabalneeki pee tam tila nonahweti fawás weetas. Kompanija pafau-deja ká nonahwetus fawu kompanijas komanditu un 39 saldatus, ká eewainotus 41 wihru. Klahpfeefteigufeshs re-serwa atnehma atpafaf rebuti un 1 leelgabalu; otru leel-gabalu eenaidneekem laimejahs aifweft projam, lai gan wíneem ar leeleem pametumeem atwekfotees atpafaf, dsh-nahs palaf libds pafcheem Geol-Depees zeetofschana mubreem. — Pehz plahna nofajitos darbus nobeidj naktim. Pehz eenaidneeku aifschanas sipraki usfahla apfchaudit wíru zeetofchni zauru nakti is meefreem. Bet deená fawu leh-geri aifshlahm uf preefschu libds pirmejahm tranfchajahm. Muhfu pametums fchint nakti pawifam ir: kritefchi 1 ofi-zeers un 52 saldafi, eewainoti 5 ofizeeri un 96 saldafi, Genaidneeku pametums kati leels. Geol-Depees apsentfchani turpina.

Peterburgá, 9. janwari. Preefsch pusdeenas, „Jour-nal de St. Peterbourg“ fino: Ar Kreewijas waldbihu no-runatos nofajijumus marthís Zengs darija sinamus Pefina-ur gaidija Bogdi lana fpreedumu. Peeminetá awife nu dabu finat, Kihnas diplomats pafkofjis muhfu waldbihai, ka wira (Kihnas) waldbiba peekrihtot Peterburgá isstrahda-teem nofajijumeem. Wirus gribot tad pahwehrti par lih-gumu, kuru tad apfiprinafshot; tá tad zerams, ka Kul-dschas jautajums nobeigfees meerigi un abahm pufefhm par patifschanu.

9. janwari, wafará. Ji Kurfkas fino par pafstahwigu labibas zenu kritefchani.

Tiflifé, 9. janwari. Wafar nomira generalis Ter-gufafowé.

Londoná, 21. (9.) janwari, wafará. Apafschnamá Nylands lita preefschá, Transwaalas eekemfchani atfht par nepolitifku un netaifnigu.

Anglijá. „Berlines deen. lap.“ teel fínots no Lon-dones, ka Anglijá fchimis deenas plofjufeshs breefmiga wehra libds ar fneega putereem. Pirmais telegrams, kas fchaja aukas laika gabjis no Londonas uf Berlini, fa-wefrees zeld 7. stundas un atnefs fchahdas behdigas wehstis:

Tikai dshis no fawa peenahkuma Zums fubtu fcho telegramu, bet waj ari to dabufekt un kad, tas naw neuhft sinams, jo jau 24 stundas iraid Londone no Zeel-Brita-nijas un Zeel-Britanija no pahrejahs pafales tá atfchirta, it ka uf reis no femes wírfus buhtu pafudufchi wif isgu-drojumi un aradumi pehdejs 5 gada tuhftofchu. Mumá truhfti pat to nepezeefchamako fatifschanahs libdsfeku, ka peemehr.: pafstneeku, nafu nefefu lopíru, keru, ratu diwjeem jeb fchetreem ritereem, no dshelzeem un damfugeem jau ne runas. Ne weens wairó nefpehji kalpot, pafis un tele-grahis aridfan glufchi par nefpehjneekem palifafchi.

Schis launums usnahjis zaur tahdu apstahfku fawee-nofchanoz, kahdi par laimi noteefas tilai pa fints gadeem reis, ka sipra fala, breefmiga fngifchana un fneega puteni, pee ta wehl bailiga outa un leeli pluhdi, ta ka Temfes uhdxu lebus gabali gandrihs jau fneeds libds upmalei atrafdamahs parlamenta ehlas terafes wírs tahfchafi.

Kad fchi buhfschana pafstahw wehl kahdas deenas, tad buhs Londone ká aplehgeres pilfshis, bes peena un bes zitas kahdas frefchas pahrtikas. Bet wehl daudf fahpígali buhs pateefcham wif nelaimige atgadijumi juhmalé un uf juhwas, no kam fatifschanahs truhkuma deht tilai reias fíras efam dabufufchi.

Otris telegrams tá ffan:

Wehl weenadi ween nahf sneegs kepehm. Londone iraid ta ismirufe. Neds omnibusu, neds fuhrmanu, neds karischu, tilai tas dfeisjelfch, kas pa semes apafschu eet, wehl pa dakai palihds zilwekem fatiktees bet ir tur sneegs krahas jau pehdu beesuma, lihdsams eefschu pa schirbahm, fur ne domat nedomaja. No wafar deenas waitis newaid neweens zredfams. Peena truhlti; scho pehdejo deenu gaisa trakojums ir titpat stahdigs zilweku dshwei, la leela semes trihjeschana.

Parise, 21. (9.) janwari, wafara. Tautas-fapulze (apafschnamd) Gambetta pateizahs par eewehleschenu atkal par preekschschdetaju. Winsch aifrahdiya us to, lo tautas-fapulze jau pastrahdajufe, un kas wehl atleekotees darit; winsch teja, tautas-fapulze neschlirschotees, eekam nebuh-schot presi atswabinajufe un fapulzes teesibu isgahdajufe. Tautas-fapulze ispidot fawu usdewumu dshla meerad, kas ne zaur kahdu schwindleri netopot trauzets un kas zaur republikanistas waldbas garu esot apdrofchinats, ar fawu pabeigto darbu tautas-fapulze warefchot drofchu prahtu stahtees tautas-balsoschanas preekscha. Gambetta beidfa fawu runu ar schem wahrdeem: Republika ja-apdrofchina zaur brihwprahdigahm eestahdehm.

Austro-Ungariya. Ministeru krihje bij ischeluseshs dehl lungu nama. Sche Slahwu tantu pretineeetee no senakeem laikeem balsu wairums, un lai to waretu pahrgrofit, ministeriya nospreeda eezelt kahdu pulziru jaunungu nama lozeklu, kas stahwetu us Slahwu tautu pufes,

jo wegos fungu nama lozeklus atzelt, waldiba newar, ta-dehl, ka tee waj nu fehsh lungu namd pehz dshnuma teefbas, waj eezelti no keisara us wifu muhschu. Ministeri Streits un Kremer, kas tagad atkappufsches, negribeja, la tiftu eezelti dauts wihru no Slahwu tautibas, un kad ziti ministeri us tam pastahweja, wini atkappahs. Tagad jaunungu nama lozeklu liste isfludinata. Eezelti 12 wihri, no kureem pufe peeder pee Slahwu tautibahm (wiswairat Polki). Wisi jauneezeltee stahw zeeti us sabeedroto Slahwu un Bahwu konserwatiwo pufes. Waj zaur jauneezelteem 12 lozekleem balsu wairums fungu namd buhs pahrgrofit, to wehl drofchi newar sinat. Ja irahditos, la Slahwu pretineeetee wehl balsu wairums, ministeriya grib keisaram likt preekscha wehl kahdu fungu nama lozeklu eezelshanu.

Roma, 20. (8.) janwari. „Agence Stefani“ sira: Melnkalne laikam pretosees jaunajai rofeshu ischirshchanai lo zel preekscha Turku komisars, jo wina negribehs atstahf fawu pee Bajano eekemto possziju.

Ischili un Peru. Karfch starp Ischileescheem un Perueescheem, la leelabs, tuwojabs fawam galam. No Sejadis sira depefcha, la Ischileeschi pehz asa kautina esot eechemufchi Kallao, Ymas ostu. Tapat sira dabuta no Londones, no 9. janwara, kas wehli, la Ischileeschi jau eechemufchi Lima, Peru walts galwas pilfshu. Genemshana notilufeshs pehz leelabs kaujas pee Muiflous, fur Perueeschi fluwufchi glufchi fakauti. Presidents Pierola esot aishbedhis, wina brahlis un karaministris esot fawan-

goti. Diplomatifkee weetneeki Lima nopuhlejotees igahdat pameeru.

Tirgus sinas.

Schini falas laikd zenas palikuschas gandrihs meerad. Pee tahm prezehm, lo wehl zil ne zil grofa, japeekaita lini: bet ir no teem top tilai masums falihgts par semahm zenahm.

Ausas pehel ildeenas, gan wajadshbai, gan us lehgera lo gulditi, par 91. pudd.

Par fehklahm zena magenit gahjufe us preekschu.

Wifas zitahs pufes glufchi meerad.

Ahrfemes aridfan wehl nogaida ar lihshchanu preeksch pawafara.

Atbildes.

B. D. K. W. Inhs esat eegahdajufchi labu un prahwu Ara-beefchu flakas waislas ehreli, lo esat nodomajufchi aridfan kawai apfahrtnei par labu aifleetet un wehlatees sinat muhsu padomu, la wislabaki to waretu pajinot, waj fludinajums, waj pafcha awisf ap-rakstik. Saprotams, la tas peeder fludinajumu dakai, jo kahds labums buhtu zitur lastitajeem no Inhsu ehreli aprakstik.

M. S., K. L., K. M. un S. W. Igeem. Pateizamees par siraojumeem; derehs nahfosham nunnuram.

B. D. K. * Paldees par sikhumeem. Derehs gan. Deb.

Atbildge redaktor: **Stahla Jublijs.**

No zensures atwehlets, Niga, 14. janwari 1881.

Sludinajumi.

Baltijas Semkopis lihds ar Peelikumu

ijnahks ari schini 1881. gada, usfahldams fawu septito gada gahjumu. Pafcha Semkopi dabuhs weetu it ihpafchi raksti pahr semkopibu, faimneeziwu, fadsihwi, sinibu, politiku u. t. j. pr. Peelikuma atrafees Sobgals, stahsti, dsejoli, schis un tas, Brenzis un Schwingulis u. t. t. Palihdsibu taisni peefolijufchi wisi labatee Latweefchu rakstneeki. Zaur tam, ka administrazijas spehja spehkeem peedalotees wairojufeshs, un ka abonentu skaitis stipri pecaudhis, iraid eespehjamis turplikam Baltijas Semkopi lihds ar Peelikumu dot lehtaki, pee kam leelums gandrihs tas patš paliks. Makfa

ar peefuhthifchanu par pastu:

ar Peelikumu par gadu	3 rubl. — kap.
bej " " " " " 1 " 60 " "	
ar " " " " " pusgadu 1 " 60 " "	
bej " " " " " " " 85 " "	

bej peefuhthifchanas Niga:

bej Peelikuma par gadu	1 rubl. — kap.
ar " " " " " 2 " 50 " "	
bej " " " " " pusgadu — " 55 " "	
ar " " " " " " " 30 " "	

Peelikums ween par gadu 1 rubl. 50 kap.

" " " " " pusgadu — " 80 "

Semkopis apstelejams schahdas weetas:

Niga, administrazija un eespedizija, Puhzifchu Gederta un beedra grahmatu pahrdotawa, Ahr-Nigas Kalku- un Dirnawu-reelas stuhri Nr. 14. Wef tam Schillinga, Kapteina, Irbitis, Altberga un Wildan'a fungu grahmatu pahrdotawis un Nigas Latweefchu beedribas namd pee kopm. Heilsberga Iga us tirgus platfcha, kopm. Klein Iga sem kolonadehm, kopm. Ch. Silbert Iga pee Annas wahrteem un Wilnas weefniza, Seelaja eela pee J. Weimberga Iga, fur aridfan fludinajumi teel pretim nemti. Jelgawas makfa ir titat 10 kap. augstata par Nigas makfu. Leepaja Urtina un Puhzes ff. grahmatu bodis; Nispute pee Wellnera Iga un Perega bodi; Bauska Vogel Iga apteeki un Saleneef Iga grahmatu bodi; Talsas Simfena Iga bodi; Jaunjelgawa Schwabe Iga grahmatu bodi; Kandawa pee kopmana A. Grin I.; Tukuma Brenzlawa un Baimana Iga bodis; Piltene pee Piltenes trona m. ventneka Schulz Iga; Kuldiga Westhorna Iga grahmatu bodi un pagasta-namad; Jekhis pee kopm. Peterfona Iga, un P. Leepina Iga jaunatwehrti grahmatu pahrdotawa (Katrinaseela, Sapina namd), fur aridfan fludinajumi teel peenemti; Walfka M. Rudolfa Iga grahmatu bodi;

Walmeera G. G. Dren Iga grahmatu bodi; Rujen pee Alfschona Iga; Sw. Peterburga Anglijas gahthit pee Grinberga Iga. **Laukpagasts:** (Widsem) Wez-Peebalga pee matem. kand. K. Millera Iga un pagasta-namad; Smiltene pee kopmana G. Sakit Iga; Renzehnds pee skolotaja Stefnana Iga; Dschrenene pee skolotaja Gailfcha Iga; Weetalwa pee skolotaja Kalnina Iga; Seijas-muischa pee kopmana Snaupe Iga, un Kolnefes pagasta-namad; (Kursem) Dundagas, Seel-Estere, Strundas, Kurfifchu, Wez-Schwahrdes, Krona-Wirzawas, Seel-Ellejas, Kugawas, Seel-Zwandes un Nihzes pagasta-namds un pee Ahbetu muischas walbes (pee Jekhabstales).

Wifus „Balt. Semf.“ labwehletajus un draugus te pee wahrda newaram peesantk un tadehl toz wispahrigi luhdsam, ari turpmat laipni ruhpetees par muhsu lapas isplatifchanu un labprahf palihdhet teem, kas „Balt. Semf.“ kahdu laweklu dehl pafchi newaretu pastellet. Katram, kas 10 eksemplaru us weenas adrejes apstellehs, peefuhthifim weenpafsmito par brihwu.

Administrazija.

Zehsim un apfahrtnei.

Padewigit sinuju, la fche Zehsis tirgotaja Noora mahja nometees esmu un apnemos wifadus skodera darbus pehz jaunahs modes un glisti isfahdohr. Par sliwru darbu un lehtu zenu galwoju. Ja darba demest wehlab ari winu forteli irahdaju.

A. Dunder.

Sinodams, la esmu Neumana Iga apteeki Safe-maka virzis, apfolos dshibus, scho apteeki paridinat, lai waretu publistas wajadshbas un fawu peenahltumu iswidit.

Konrad Stolzers.

Skolas grahmatas

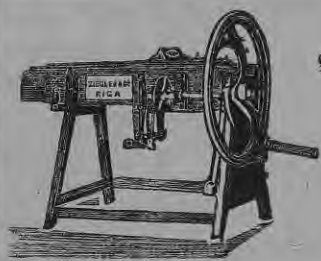
dahshahadas peehywa nahfosham skolas gadam Puhzifchu Gederta un beedra grahm. pahrdotawa, Ahr-Nigas Kalku eela, 14. num.

Gruntsgabals

no 750 defetigahm pa dakai strahdatas pa dakai nestrahdatas semes, ar eglu un preefchu mefchu, 25 werfes no Polostas (Dinaburgas-Witebstas dfeis-jela fahzijas) un 11 werfes no fahzijas Gorani, weena gabala jeb masakas dakas, la pirzejt wehletos, ir pahrdodams. Tuwatas sinas sem adrejes: Генрихъ Шиманъ въ Полоцкѣ.

Jaunas grahmatas.

Baltijas jautajeens. No prof. M. P. Bogodina dahwinata Dr. G. Merketa peemiat. Is Kreewu malodas tulkojis G. P.-s, Makfa 30 kap. **Puhlu lawejs.** Wajhu tautas-teifa, Makfa 20 kap. Idotas no Puhzifchu Gederta un dabujamas turpat un wifas grahmatu pahrdotawis.

„Batera“

Anglu wehtijamas-maschinas, Amerikas wehtijamas-masch., la ari eefetu-maschinas, no wifadahm konstrufzjahm un teelumeem pahrdod

Biegler un beedris,

Kartowa Jekat. profp. Nr. 22, Niga, bilf. Kalku-eela Nr. 6, Leepaja, Seelaja eela Nr. 6.

Labibas wehtijamas maschinas

foti labas konstrufzijas un ar wajadfigeem fehklas fceetee isfihkotas, no 38 rub. lihds 120 rub. peedahwa no lehgera

P. van Dyka pehznahzeji, Niga.

Top pahrdots weens gruntsgabals

no 373 p. w. leels, no krahm 100 p. w. aramas jemes 120 p. w. plawu, ta zita seme ir pa leelafai dakai ar baktu un mallas mefchu noaugufe. Wifai deriga weeta preefch moderechanas eetaifichanas, plawas gauschi jahlotas un ganibas labas, pilfshis tuwu tit 30 werfes no Nigas. Turpat weena gauscham deriga dshirawu weeta, tas grunts gabals bej eeteifichanas ir labs. Tuwatas sinas pee P. Lersch I. pee Peterburgas schofejas 4. werfit no Nigas jeb eespedizija.

Schui un meitenes, kas Zehsu skolas apmekle, atrod ruhmi un ehshamu ar labu apdeeneschamu pee kanditora

Neumana.

Jelgawas Latw. Beedriba, Jelgawa, Schirkehofera Iga namd.

Rahetiga general-fapulze 22. jan. 1881. pulst. 11. no rihra, Deenas-kahrtiba:

- 1) Gaba rehfinami.
- 2) Dahshadu amata-wihru zefshana.
- 3) Goba beedru wehleschana.
- 4) Kurfemes dheedahchanas fwehthi.
- 5) Siftakas leetas.

Beedreem fahrtis ir ja-usrahda, kas dabujamas pee beedru sinataja Heilsberga Iga. Presidents: Neumans.

P. van Dyka pehznahzeji,

Niga, Smilfchu=eela.

Claytona Lokomobiles un kuk-masch.

Pakarda superfosfati, augst- un widejgr. ar peefolita labuma apgalwofchanu. — ta ta ari kali-mehfli, augstgr. kaulu-milti un wifadas zitahs laufkaimneeziwab maschinas un rihki.

F. W. Grabmann, Niga,

eepretim Jelgawas un Tukumas bahnuftim.

Arkti, arktu daikti, sehjamas un plawjamas maschinas. Ar rotahm un gereli dshenamas tukamas-maschinas. Garreta lokomobiles un tukamas-maschinas, kas ihpafchi weentahfchichi labi talstas un dauts pahrahda; us Parises pafauls isfahdi tags ar 2 felta medahm kronetas.

Superfosfati, augst- un widus-grahdigi, ar peefolita labuma apgalwofchanu.

